

LBRIS

We know
books

GHEORGHE ADALBERT SCHNEIDER

**SĂ ÎNVĂȚĂM
MATEMATICĂ
FĂRĂ PROFESOR
CLASA A X – A
PROFIL TEHNOLOGIC**

**EDITURA HYPERION
CRAIOVA 2021**

CUPRINS

	Enunțuri Rezolvări	
1. Mulțimi de numere	5	146
1.1 Mulțimea numerelor reale	5	146
1.1.1 Puteri cu exponent întreg. Proprietăți.	5	146
1.1.2 Radical dintr-un număr real pozitiv.		
Proprietăți ale radicalilor	8	147
1.1.3 Puteri cu exponent rațional. Aproximări raționale pentru numere iraționale sau reale.		
Puteri cu exponent real	14	148
1.1.4 Noțiunea de logaritm. Proprietăți ale logaritmilor. Calcule cu logaritmi. Operația de logaritmare	18	149
1.2 Mulțimea numerelor complexe	23	151
1.2.1 Numere complexe sub formă algebrică. Conjugatul unui număr complex. Operații cu numere complexe	23	151
1.2.2 Interpretarea geometrică a operațiilor de adunare și scădere a numerelor complexe și a înmulțirii acestora cu un număr real	29	152
1.2.3 Rezolvarea de ecuații în \mathbb{C}	33	152
1.3 Teste grilă de autoevaluare	36	153
Testul 1	36	153
Testul 2	37	154
2. Funcții și ecuații	38	155
2.1 Injectivitate, surjectivitate, bijectivitate. Funcții inversabile	38	155
2.2 Funcția putere cu exponent natural. Funcția radical. Ecuații iraționale ce conțin radicali de ordinal 2 sau 3	44	157
2.3 Funcția exponențială. Ecuații exponențiale.	50	160
2.4 Funcția logaritmică. Ecuații logaritmice.	55	162
2.5 Funcții trigonometrice directe și inverse . . .	60	164
2.5.1 Funcții trigonometrice directe	60	164
2.5.2 Funcții trigonometrice inverse	68	166
2.6 Teste grilă de autoevaluare	76	166

Testul 1	76	166
Testul 2	77	168
Testul 3	78	169
3. Metode de numărare	79	170
3.1 Metoda inducției matematice	79	170
3.2 Mulțimi finite ordonate	82	171
3.3 Permutări	84	172
3.4 Aranjamente	86	172
3.5 Combinări	89	174
3.6 Binomul lui Newton	91	175
3.7 Teste grilă de autoevaluare	96	177
Testul 1	96	177
Testul 2	97	178
Testul 3	98	179
4. Matematici financiare	99	179
4.1 Elemente de calcul financiar: procente, dobânzi, TVA	99	179
4.2 Culegerea, clasificarea și prelucrarea datelor statistice. Reprezentarea grafică a datelor statistice. Interpretarea datelor statistice prin parametrii de poziție	108	181
4.3 Elemente de probabilități	111	183
4.3.1 Evenimente. Operații cu evenimente	111	183
4.3.2 Probabilități. Proprietăți ale probabilităților	115	183
4.3.3 Probabilități condiționate. Evenimente independente	118	184
4.3.4 Schema lui Poisson. Schema lui Bernoulli	121	185
4.3.5 Variabile aleatoare	123	186
4.4 Teste grilă de autoevaluare	127	187
Testul 1	127	187
Testul 2	128	188
5. Geometrie	129	189
5.1 Reper cartezian în plan. Coordonate carteziane în plan. Distanța dintre două puncte în plan.	129	189
5.2 Coordonatele unui vector. Coordonatele sumei vectoriale. Coordonatele produsului dintre un vector și un număr real.	132	189
5.3 Ecuații ale dreptei în plan. Coliniaritate,		

concurență	135	190
5.4 Condiții de paralelism, condiții de perpendicularitate a două drepte din plan. Calculul de distanțe și arii	139	191
5.5 Teste grilă de autoevaluare	144	193
Testul 1	144	193
Testul 2	145	194

1. Mulțimi de numere

1.1 Mulțimea numerelor reale

1.1.1 Puteri cu exponent întreg. Proprietăți.

a) Noțiuni teoretice și exemple

1. Definiție Fiind dat numărul $a \in \mathbf{R} - \{0\}$ și $n \in \mathbf{N}$, avem

$$a^n = \underbrace{a \cdot a \cdot \dots \cdot a}_{n \text{ factori}} \text{ și } a^{-n} = \frac{1}{a^n}.$$

Example. a) $2^3 = 2 \cdot 2 \cdot 2 = 8$; b) $2^{-3} = \frac{1}{2^3} = \frac{1}{8}$.

c) $\left(\frac{1}{2}\right)^{-4} = \frac{1}{\left(\frac{1}{2}\right)^4} = \frac{1}{\frac{1}{2^4}} = 2^4 = 2 \cdot 2 \cdot 2 \cdot 2 = 16$.

2. Proprietăți ale puterilor cu exponent întreg.

a) Pentru orice $a \in \mathbf{R}$ și $m, n \in \mathbf{Z}$ avem: $a^m \cdot a^n = a^{m+n}$.

b) Pentru orice $a \in \mathbf{R}$ și $m, n \in \mathbf{Z}$ avem: $a^m : a^n = a^{m-n}$.

c) Pentru orice $a \in \mathbf{R}$ și $m, n \in \mathbf{Z}$ avem: $(a^m)^n = a^{mn}$.

d) Pentru orice $a, b \in \mathbf{R}$ și $n \in \mathbf{Z}$ avem: $(ab)^n = a^n \cdot b^n$.

e) Pentru orice $a, b \in \mathbf{R}$, $b \neq 0$ și $n \in \mathbf{Z}$ avem: $\left(\frac{a}{b}\right)^n = \frac{a^n}{b^n}$.

Example. a) $2^{-3} \cdot 2^4 = 2^{-3+4} = 2^1$;

b) $3^5 : 3^{-3} = 3^{5-(-3)} = 3^{5+3} = 3^8$; c) $\left(\frac{2}{3}\right)^{-2} = \frac{2^{-2}}{3^{-2}}$.

d) $(4^{-2})^3 = 4^{(-2) \cdot 3} = 4^{-6} = \frac{1}{4^6}$; e) $(2 \cdot 3)^{-2} = 2^{-2} \cdot 3^{-2}$.

b) Probleme rezolvate

1. Aduceți la forma cea mai simplă: $\left(\frac{1}{2}\right)^{-1} + \left(\frac{1}{2}\right)^{-2} + \left(\frac{1}{2}\right)^{-3}$.

Soluție. $\left(\frac{1}{2}\right)^{-1} + \left(\frac{1}{2}\right)^{-2} + \left(\frac{1}{2}\right)^{-3} = (2^{-1})^{-1} + (2^{-1})^{-2} + (2^{-1})^{-3} = 2^{(-1)(-1)} + 2^{(-1)(-2)} + 2^{(-1)(-3)} = 2^1 + 2^2 + 2^3 = 2 + 4 + 8 = 14$.

2. Aduceți la forma cea mai simplă: $\left(\frac{1}{2}\right)^{-1} \cdot \left(\frac{2}{3}\right)^{-2} \cdot \left(\frac{3}{4}\right)^{-3}$.

Soluție. $\left(\frac{1}{2}\right)^{-1} = (2^{-1})^{-1} = 2^1 = 2$; $\left(\frac{2}{3}\right)^{-2} = \left(\frac{3}{2}\right)^2 = \frac{3^2}{2^2} = \frac{9}{4}$.

Analog $\left(\frac{3}{4}\right)^{-3} = \frac{64}{27}$ și produsul este: $2 \cdot \frac{9}{4} \cdot \frac{64}{27} = \frac{32}{3}$.

3. Ordonăți crescător numerele: $2^{1+2+\dots+15}$ și $3^{1+2+\dots+13}$.

Soluție. Avem: $2^{1+2+\dots+15} = 2^{\frac{15 \cdot 16}{2}} = 2^{120} = (2^3)^{40} = 8^{40}$.

Analog $3^{1+2+\dots+13} = 3^{\frac{13 \cdot 14}{2}} = 3^{91} > 9^{40} > 8^{40} \Rightarrow 3^{1+2+\dots+13} > 2^{1+2+\dots+15}$.

4. Ordonăți descrescător numerele:

$(-1)^1; (-2)^2; (-3)^3; (-4)^4; (-5)^5$.

Soluție. Avem: $(-1)^1 = -1; (-2)^2 = 2^2 = 4; (-3)^3 = -3^3 = -27; (-4)^4 = 4^4 = 256; (-5)^5 = -5^5 = -3125$.

Ordinea descrescătoare este: 256, 4, -1, -27, -3125.

c) Probleme propuse spre rezolvare

1. Calculați $\left(\frac{1}{2}\right)^{-1}, \left(\frac{1}{2}\right)^{-2}, \left(\frac{1}{2}\right)^{-3}$ și arătați că suma lor este egală cu:

11 12 13 14 15

2. Calculați $\left(\frac{1}{3}\right)^{-3}, \left(\frac{2}{3}\right)^{-2}, \left(\frac{3}{4}\right)^{-3}$ și arătați că produsul lor este egală cu:

121 125 136 144 156

3. Calculați $(-3)^4$ și $(-4)^3$ și arătați că suma lor este egală cu:

15 16 17 18 19

4. Calculați $N = 2^1 \cdot 2^2 \cdot 2^3 \cdot 2^4 \cdot 2^{-7}$ și arătați că este egal cu:

5 6 7 8 9

5. Calculați $N = 2^{-1} \cdot 2^{-2} \cdot 2^{-3} \cdot 2^{-4} \cdot 2^{15}$ și arătați că este egal cu:

16 24 32 40 48

6. Calculați $N = 2^{-1} \cdot 2^{-2} + 2^{-3} \cdot 2^{-4} + 2^{-5} \cdot 2^{-6}$ și arătați că este egal cu:

4 5 6 7 8

7. Calculați $N = 3^1 \cdot 3^{-1} + 4^1 \cdot 4^{-1} + 5^1 \cdot 5^{-1}$ și arătați că este egal cu:

40 50 60 70 80

6

8. Calculați $N = 2:2^2 + 4:4^2 + 8:8^2$ și arătați că este egal cu:

$\frac{5}{8} \quad \frac{6}{8} \quad \frac{7}{8} \quad \frac{8}{8} \quad \frac{9}{8}$

9. Calculați: $N = (-1)^{-1} + (-1)^{-2} + (-1)^{-3}$ și arătați că este egal cu:

-2 -1 0 1 2

10. Calculați: $N = \left(-\frac{1}{2}\right)^{-1} + \left(-\frac{1}{2}\right)^{-2} + \left(-\frac{1}{2}\right)^{-3}$ și arătați că este egal cu:

-7 -6 -5 -6 0

11. Calculați: $N = \frac{2}{2^2} + \frac{2^2}{2^3} + \frac{2^3}{2^4} + \frac{2^4}{2^5}$ și arătați că este egal cu:

0 1 2 3 4

12. Calculați: $N = \left(\frac{1}{2}\right)^{-1} + \left(\frac{1}{2}\right)^{-2} + \left(\frac{1}{2}\right)^{-3} + \left(\frac{1}{2}\right)^{-4} + \left(\frac{1}{2}\right)^{-5}$

60 61 62 63 64

13. Calculați: $N = (-1)^1 \cdot (-1)^2 \cdot \dots \cdot (-1)^{50}$ și arătați că este egal cu:

-2 -1 0 1 2

14. Calculați: $N = (-1)^1 + (-1)^2 + \dots + (-1)^{75}$ și arătați că este egal cu:

-2 -1 0 1 2

15. Calculați: $N = ((-1)^1)^2 \cdot ((-1)^2)^3 \cdot \dots \cdot ((-1)^{25})^{26}$ și arătați că este egal cu:

-2 -1 0 1 2

16. Calculați: $N = ((-1)^1)^3 + ((-1)^3)^5 \cdot \dots \cdot ((-1)^{15})^{17}$ și arătați că este egal cu:

-10 -8 -6 0 8

17. Arătați că numerele: $\frac{2^7}{2^8} + \frac{2^9}{2^{10}}$ și $\frac{3^2}{3^3} + \frac{3^4}{3^5} + \frac{2^6}{3^7}$ sunt egale cu:

0 1 2 3 4

7

1.1.2 Radical dintr-un număr real pozitiv.

Proprietăți ale radicalilor.

a) Noțiuni teoretice și exemple

1. Fiind dat $a \in \mathbf{R}, a \geq 0$ și $n \in \mathbf{N}$, numim **radical de ordinal n** al numărului a , unicul număr real pozitiv care ridicat la puterea n să dea valoarea a .

Notăm radicalul de ordin n al numărului real a cu $\sqrt[n]{a}$ și vom studia în continuare cazurile $n = 2, 3$, adică \sqrt{a} și $\sqrt[3]{a}$.

Radicalul de ordin 2 al numărului real și pozitiv a este unica soluție pozitivă a ecuației $x^2 = a$.

Radicalul de ordin 3 al numărului real și pozitiv a este unica soluție pozitivă a ecuației $x^3 = a$.

Exemple. a) $\sqrt{4} = 2$, deoarece $2^2 = 4$ sau 2 este rădăcina pozitivă a ecuației $x^2 = 4$.

b) $\sqrt[3]{27} = 3$, deoarece $3^3 = 27$ sau 3 este rădăcina pozitivă a ecuației $x^3 = 27$.

2. Proprietățile radicalului de ordin 2 dintr-un număr real și pozitiv.

- a) Dacă $a \geq 0, b \geq 0 \Rightarrow \sqrt{ab} = \sqrt{a} \cdot \sqrt{b}$.
- b) Dacă $a \geq 0, b > 0 \Rightarrow \sqrt{\frac{a}{b}} = \frac{\sqrt{a}}{\sqrt{b}}$.
- c) Dacă $a < 0, b < 0 \Rightarrow \sqrt{ab} = \sqrt{|a|} \cdot \sqrt{|b|}$.
- d) Dacă $a < 0, b < 0 \Rightarrow \sqrt{\frac{a}{b}} = \frac{\sqrt{|a|}}{\sqrt{|b|}}$.
- e) Dacă $a \in \mathbf{R} \Rightarrow \sqrt{a^2} = |a|$.
- f) Dacă $a \in \mathbf{R} \Rightarrow \sqrt{a^2 b} = |a| \sqrt{b}$.
- g) Dacă $a > 0 \Rightarrow a\sqrt{b} = \sqrt{a^2 b}$.
- h) Dacă $a < 0 \Rightarrow a\sqrt{b} = -\sqrt{a^2 b}$.
- i) Dacă $a \in \mathbf{R} \Rightarrow (\sqrt{a})^m = \sqrt{a^m}$.
- j) Dacă $a \geq 0, b \geq 0$ avem: $a < b \Leftrightarrow \sqrt{a} < \sqrt{b}$ - comparare.
- k) Dacă $a \in \mathbf{R}$ și $b > 0 \Rightarrow \frac{a}{\sqrt{b}} = \frac{a\sqrt{b}}{b}$ - raționalizare numitor.

l) Dacă $a > 0, b > 0, a \neq b \Rightarrow \frac{1}{\sqrt{a} + \sqrt{b}} = \frac{\sqrt{a} - \sqrt{b}}{a - b}$ - raționalizare numitor.

m) Dacă $a > 0, b > 0, a \neq b \Rightarrow \frac{1}{\sqrt{a} - \sqrt{b}} = \frac{\sqrt{a} + \sqrt{b}}{a - b}$ - raționalizare numitor.

Exemple. a) $\sqrt{2} \cdot \sqrt{3} = \sqrt{2 \cdot 3} = \sqrt{6}$; b) $\frac{\sqrt{6}}{\sqrt{2}} = \sqrt{\frac{6}{2}} = \sqrt{3}$;

c) $\frac{3}{\sqrt{2}} = \frac{3\sqrt{2}}{2}$; d) $\frac{1}{\sqrt{3} + \sqrt{2}} = \frac{\sqrt{3} - \sqrt{2}}{3 - 2} = \sqrt{3} - \sqrt{2}$.

3. Proprietățile radicalului de ordin 3 dintr-un număr real.

- a) Dacă $a, b \in \mathbf{R} \Rightarrow \sqrt[3]{ab} = \sqrt[3]{a} \cdot \sqrt[3]{b}$.
- b) Dacă $a, b \in \mathbf{R}, b \neq 0 \Rightarrow \sqrt[3]{\frac{a}{b}} = \frac{\sqrt[3]{a}}{\sqrt[3]{b}}$.
- c) Dacă $a \in \mathbf{R} \Rightarrow \sqrt[3]{-a} = -\sqrt[3]{a}$.
- d) Dacă $a, b \in \mathbf{R} \Rightarrow a\sqrt[3]{b} = \sqrt[3]{a^3 b}$.
- e) Dacă $a \in \mathbf{R} \Rightarrow (\sqrt[3]{a})^m = \sqrt[3]{a^m}$.
- f) Dacă $a, b \in \mathbf{R}, b \neq 0 \Rightarrow \frac{a}{\sqrt[3]{b}} = \frac{a\sqrt[3]{b^2}}{b}$ - raționalizare numitor.
- g) Dacă $a, b \in \mathbf{R}, a \neq b \Rightarrow \frac{1}{\sqrt[3]{a} - \sqrt[3]{b}} = \frac{\sqrt[3]{a^2} + \sqrt[3]{ab} + \sqrt[3]{b^2}}{a - b}$ - raționalizare numitor.
- h) Dacă $a, b \in \mathbf{R}, a \neq b \Rightarrow \frac{1}{\sqrt[3]{a^2} + \sqrt[3]{ab} + \sqrt[3]{b^2}} = \frac{\sqrt[3]{a} - \sqrt[3]{b}}{a - b}$ - raționalizare numitor.
- i) h) Dacă $a, b \in \mathbf{R}$, avem: $a < b \Leftrightarrow \sqrt[3]{a} < \sqrt[3]{b}$.

Exemple. a) $\sqrt[3]{3} \cdot \sqrt[3]{5} = \sqrt[3]{3 \cdot 5} = \sqrt[3]{15}$; b) $\frac{\sqrt[3]{5}}{\sqrt[3]{2}} = \sqrt[3]{\frac{5}{2}}$;

c) $\frac{1}{\sqrt[3]{5} - \sqrt[3]{2}} = \frac{\sqrt[3]{5^2} + \sqrt[3]{5 \cdot 2} + \sqrt[3]{2^2}}{5 - 2} = \frac{\sqrt[3]{25} + \sqrt[3]{10} + \sqrt[3]{4}}{3}$;

d) $\frac{1}{\sqrt[3]{2^2} + \sqrt[3]{2 \cdot 3} + \sqrt[3]{3^2}} = \frac{\sqrt[3]{2} - \sqrt[3]{3}}{2 - 3}$.

4. Formulele radicalilor compuși

Dacă $a > 0, b > 0, a^2 \geq b$ și $c = \sqrt{a^2 - b}$, atunci:

$$\sqrt{a + \sqrt{b}} = \sqrt{\frac{a+c}{2}} + \sqrt{\frac{a-c}{2}} \text{ și } \sqrt{a - \sqrt{b}} = \sqrt{\frac{a+c}{2}} - \sqrt{\frac{a-c}{2}}.$$

Exemplu. Dacă avem de calculat $\sqrt{3 + \sqrt{8}}$, calculăm mai întâi $c = \sqrt{3^2 - 8} = \sqrt{9 - 8} = 1$ și apoi:

$$\sqrt{3 + \sqrt{8}} = \sqrt{\frac{3+1}{2}} + \sqrt{\frac{3-1}{2}} = \sqrt{2} + \sqrt{1} = 1 + \sqrt{2}.$$

b) Probleme rezolvate

1. Calculați: $\sqrt{4 \cdot 1,69} + \sqrt{9 \cdot 1,44} + \sqrt{16 \cdot 1,21}$.

Soluție. $\sqrt{4 \cdot 1,69} + \sqrt{9 \cdot 1,44} + \sqrt{16 \cdot 1,21} = \sqrt{4} \cdot \sqrt{1,69} + \sqrt{9} \cdot \sqrt{1,44} + \sqrt{16} \cdot \sqrt{1,21} = 2 \cdot 1,3 + 3 \cdot 1,2 + 4 \cdot 1,1 = 2,6 + 3,6 + 4,4 = 6,2 + 4,4 = 10,6.$

2. Calculați: $\sqrt{\frac{4}{9}} + \sqrt{\frac{9}{36}}$.

Soluție. $\sqrt{\frac{4}{9}} + \sqrt{\frac{9}{36}} = \frac{\sqrt{4}}{\sqrt{9}} + \frac{\sqrt{9}}{\sqrt{36}} = \frac{2}{3} + \frac{3}{6} = \frac{4+3}{6} = \frac{7}{6}.$

3. Scoateți factorii corespunzători de sub radicali:

a) $\sqrt{200}$ b) $\sqrt{1200}$ c) $\sqrt{1500}$.

Soluție. a) $200 = 2^3 \cdot 5^2 \Rightarrow \sqrt{200} = \sqrt{2^3 \cdot 5^2} = 2 \cdot 5\sqrt{2} = 10\sqrt{2}.$

b) $1200 = 2^4 \cdot 5^2 \cdot 3 \Rightarrow \sqrt{1200} = \sqrt{2^4 \cdot 5^2 \cdot 3} = 2^2 \cdot 5\sqrt{3} = 20\sqrt{3}.$

c) $1500 = 2^2 \cdot 5^3 \cdot 3 \Rightarrow \sqrt{2^2 \cdot 5^3 \cdot 3} = 2 \cdot 5 \cdot \sqrt{5 \cdot 3} = 10\sqrt{15}.$

4. Calculați: $(\sqrt{3})^3 + (\sqrt{12})^3$.

Soluție. $(\sqrt{3})^3 + (\sqrt{12})^3 = \sqrt{3^3} + ((2\sqrt{3}))^3 = 3\sqrt{3} + 2^3 \sqrt{3^3} = 3\sqrt{3} + 8 \cdot 3\sqrt{3} = 27\sqrt{3}.$

5. Calculați: $\sqrt[3]{8} + \sqrt[3]{27} + \sqrt[3]{64}$.

Soluție. $\sqrt[3]{8} + \sqrt[3]{27} + \sqrt[3]{64} = \sqrt[3]{2^3} + \sqrt[3]{3^3} + \sqrt[3]{4^3} = 2 + 3 + 4 = 5 + 4 = 9.$

6. Calculați: $\sqrt[3]{\frac{8}{27}} + \sqrt[3]{\frac{125}{27}}$.

Soluție. $\sqrt[3]{\frac{8}{27}} + \sqrt[3]{\frac{125}{27}} = \sqrt[3]{\frac{2^3}{3^3}} + \sqrt[3]{\frac{5^3}{3^3}} = \frac{2}{3} + \frac{5}{3} = \frac{7}{3}.$

7. Scoateți factorii corespunzători de sub radicali:

a) $\sqrt[3]{40}$ b) $\sqrt[3]{162}$ c) $\sqrt[3]{405}$.

Soluție. a) $\sqrt[3]{40} = \sqrt[3]{2^3 \cdot 5} = 2 \cdot \sqrt[3]{5}.$

b) $\sqrt[3]{162} = \sqrt[3]{3^4 \cdot 2} = 3 \cdot \sqrt[3]{3 \cdot 2} = 3 \cdot \sqrt[3]{6}.$

c) $\sqrt[3]{405} = \sqrt[3]{3^4 \cdot 5} = 3 \cdot \sqrt[3]{3 \cdot 5} = 3 \cdot \sqrt[3]{15}.$

8. Calculați: $(\sqrt[3]{2})^5 + (\sqrt[3]{4})^4$.

Soluție. $(\sqrt[3]{2})^5 + (\sqrt[3]{4})^4 = \sqrt[3]{2^5} + \sqrt[3]{4^4} = 2\sqrt[3]{4} + 4\sqrt[3]{4} = 6\sqrt[3]{4}.$

9. Comparați numerele: $3\sqrt{5}$ și $5\sqrt{3}$.

Soluție. $3\sqrt{5} = \sqrt{3^2 \cdot 5} = \sqrt{9 \cdot 5} = \sqrt{45}$ și $5\sqrt{3} = \sqrt{5^2 \cdot 3} = \sqrt{25 \cdot 3} = \sqrt{75}.$

Însă $45 < 75 \Rightarrow \sqrt{45} < \sqrt{75} \Rightarrow 3\sqrt{5} < 5\sqrt{3}.$

10. Comparați numerele: $3\sqrt[3]{2}$ și $2\sqrt[3]{6}$.

Soluție. $3\sqrt[3]{2} = \sqrt[3]{3^3 \cdot 2} = \sqrt[3]{54}$ și $2\sqrt[3]{6} = \sqrt[3]{2^3 \cdot 6} = \sqrt[3]{48}.$

Însă $48 < 54 \Rightarrow \sqrt[3]{48} < \sqrt[3]{54} \Rightarrow 2\sqrt[3]{6} < 3\sqrt[3]{2}.$

11. Raționalizați numitorul fracției $\frac{2}{5\sqrt{3}-3\sqrt{5}}.$

Soluție. $\frac{2}{5\sqrt{3}-3\sqrt{5}} = \frac{2}{\sqrt{5^2 \cdot 3} - \sqrt{3^2 \cdot 5}} = \frac{2}{\sqrt{75} - \sqrt{45}} = \frac{2(\sqrt{75} + \sqrt{45})}{75 - 45} = \frac{2(\sqrt{75} + \sqrt{45})}{30} = \frac{\sqrt{75} + \sqrt{45}}{15}.$

11. Raționalizați numitorul fracției $\frac{15}{3\sqrt[3]{2} + 2\sqrt[3]{3}}.$

Soluție. $3\sqrt[3]{2} + 2\sqrt[3]{3} = \sqrt[3]{3^3 \cdot 2} + \sqrt[3]{2^3 \cdot 3} = \sqrt[3]{54} + \sqrt[3]{24}.$

$$\frac{15}{3^3\sqrt{2}+2^3\sqrt{3}} = \frac{15}{3\sqrt{54^2-3\sqrt{54}\cdot 3\sqrt{24}+3\sqrt{24^2}}} = \frac{54-24}{3\sqrt{54^2-3\sqrt{54}\cdot 3\sqrt{24}+3\sqrt{24^2}}} = \frac{30}{2}$$

12. Calculați: $\sqrt{4 + \sqrt{15}} + \sqrt{4 - \sqrt{15}}$.

Soluție. Pentru ambii radicali $c = \sqrt{4^2 - 15} = 1$ și atunci:

$$\sqrt{4 + \sqrt{15}} + \sqrt{4 - \sqrt{15}} = \sqrt{\frac{4+1}{2}} + \sqrt{\frac{4-1}{2}} + \sqrt{\frac{4+1}{2}} - \sqrt{\frac{4-1}{2}} =$$

$$= 2 \cdot \sqrt{\frac{5}{2}} = 2 \cdot \frac{\sqrt{10}}{2} = \sqrt{10}.$$

c) Probleme propuse spre rezolvare

1. Valoarea calculului: $\sqrt{4} + \sqrt{25} + \sqrt{64}$ este:

13 14 15 16 17

2. Valoarea calculului: $\sqrt{0,04} + \sqrt{0,09} + \sqrt{0,25}$ este:

0,8 0,9 1 1,1 1,2

3. Valoarea calculului: $\sqrt{\frac{4}{9}} + \sqrt{\frac{25}{36}}$ este:

$\frac{1}{2}$ 1 $\frac{3}{2}$ 2 $\frac{5}{2}$

4. Valoarea calculului: $\sqrt[3]{\frac{1000}{729}} + \sqrt[3]{\frac{8}{27}}$ este:

$\frac{3}{8}$ 1 $\frac{16}{9}$ 2 $\frac{15}{7}$

5. Valoarea calculului: $\sqrt{4 \cdot 9} + \sqrt{16 \cdot 25}$ este:

23 24 25 26 27

6. Valoarea calculului: $\sqrt[3]{8 \cdot 27} + \sqrt{64 \cdot 25}$ este:

43 44 45 46 47

7. Valoarea calculului: $\sqrt{4 \cdot 16} + \sqrt[3]{216 \cdot 8}$ este:

17 18 19 20 21

8. Valoarea calculului: $\sqrt{2^3 \cdot 3^2} + \sqrt{2^5 \cdot 3^4}$ este:

40 $\sqrt{2}$ 40 42 $\sqrt{2}$ 42 44 $\sqrt{2}$

9. Valoarea calculului: $\sqrt{2^2 \cdot 3^3} + \sqrt{2^4 \cdot 3^3}$ este:

18 $\sqrt{3}$ 18 $\sqrt{3}$ 20 $\sqrt{3}$ 22 24 $\sqrt{3}$

10. Valoarea calculului: $\sqrt[3]{2^6 \cdot 3^4} + \sqrt[3]{2^9 \cdot 3^7}$ este:

80 $\sqrt[3]{3}$ 81 $\sqrt[3]{3}$ 82 $\sqrt[3]{3}$ 83 $\sqrt[3]{3}$ 84 $\sqrt[3]{3}$

11. Valoarea calculului: $\sqrt{2} + (\sqrt{2})^3 + (\sqrt{2})^5 + (\sqrt{2})^7$ este:

8 $\sqrt{2}$ 15 $\sqrt{2}$ 10 $\sqrt{2}$ 11 $\sqrt{2}$ 18 $\sqrt{2}$

12. Valoarea calculului: $\frac{3}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{8}}$ este:

$\frac{3\sqrt{2}}{4}$ $\frac{5\sqrt{2}}{4}$ $\frac{7\sqrt{2}}{4}$ $\frac{9\sqrt{2}}{4}$ $\frac{11\sqrt{2}}{4}$

13. Ordonați crescător numerele: $2\sqrt{3}, 3\sqrt{2}, \sqrt{15}, 6\sqrt{2}, 2\sqrt{6}$ și arătați că cel mai mic dintre ele este:

2 $\sqrt{3}$ 3 $\sqrt{2}$ $\sqrt{15}$ 6 $\sqrt{2}$ 2 $\sqrt{6}$

14. Ordonați crescător numerele: $2^3\sqrt{5}, \sqrt[3]{45}, 3^3\sqrt{2}, 2^3\sqrt{7}, 3^3\sqrt{3}$ și arătați că cel mai mare dintre ele este:

2 $\sqrt[3]{5}$ $\sqrt[3]{45}$ 3 $\sqrt[3]{2}$ 2 $\sqrt[3]{7}$ 3 $\sqrt[3]{3}$

15. Valoarea calculului: $\sqrt{5 + 2\sqrt{6}} - \sqrt{3 + \sqrt{8}}$ este:

$\sqrt{2} + 1$ $\sqrt{2} - 1$ $\sqrt{2}$ $\sqrt{3}$ $\sqrt{3} - 1$

16. Valoarea calculului: $\sqrt{7 - 4\sqrt{3}} + \sqrt{5 - 2\sqrt{6}}$ este:

2 - $\sqrt{2}$ $\sqrt{2} + 1$ $\sqrt{2} + 2$ $\sqrt{3} + 1$ $\sqrt{3} - 1$

17. Valoarea calculului: $\sqrt{7 + 4\sqrt{3}} - \sqrt{5 + 2\sqrt{6}} + \sqrt{3 + \sqrt{8}}$ este:

1 2 3 4 5

18. Valoarea calculului: $\sqrt{7 - 4\sqrt{3}} + \sqrt{5 - 2\sqrt{6}} + \sqrt{3 - \sqrt{8}}$ este:

1 2 3 4 5